

BEELDKWALITEIT RIPSPARK GEMERT

JANUARI 2023

BEELDKWALITEITSPLAN RIPSPARK GEMERT

INDEX

INLEIDING

DE PLANKAART

HET WONINGBOUWPROGRAMMA

FOTO'S BESTAANDE SITUATIE

LOCATIE ANALYSE

PLANAAANPAK

IMPRESSIES SCHETSONTWERP

REFERENTIEBEELDEN GERARDUSKERK

REFERENTIEBEELDEN D. DE LA COURSTR.

MATERIAAL EN KLEURGEBRUIK

OPENBARE RUIMTE

DE PLANKAART

REFERENTIEBEELDEN KRUIDACHTIG

REFERENTIEBEELDEN FORMEEL

REFERENTIEBEELDEN PARK NOORD

REFERENTIEBEELDEN HAGEN

REFERENTIES PRESIDENTENBUURT

REFERENTIES PLEINVERHARDING

INLEIDING

De Gerarduskerk en het Gerardusplein vormden ooit een ontmoetingspunt voor de Gemertse gemeenschap, maar nu ligt dit gebied er verlaten bij. Op dit moment wordt de kracht van het kerkgebouw niet goed benut en heeft het niet de uitstraling en meerwaarde voor de wijk zoals een religieus bouwwerk vaak heeft voor zijn omgeving. Er is weinig interactie tussen het gebouw en de omgeving. Het massieve en introverte karakter van het gebouw en het aanliggende kerkhof sluit niet aan bij de wijk. Sinds een aantal jaren zijn de functies van kerkzaal en bibliotheek elders ondergebracht. Het gebouw staat voor het grootste gedeelte leeg, er dreigt verpaupering toe te slaan. Het voorste gedeelte van de kerk huisvest nu tijdelijk een maatschappelijk initiatief maar vooralsnog bruist dit niet van de activiteiten. Kortom: een verbetering is noodzakelijk.

Kansen en ambities

Door de aankoop van de Sint Gerarduskerk door Goed Wonen is er de mogelijkheid ontstaan om in dit gebied structureel een kwaliteitsslag te maken. Met de kansen die er liggen wil Goed Wonen Gemert de gehele locatie een impuls geven zodat er een prettig woongebied ontstaat. De opgave reikt verder dan alleen het kerkgebouw en betreft het gebied tussen Het Franse Brugske, de Drossard de la Courtstraat, de Burgemeester Rietmanstraat en de Rips aan de zuidzijde van de locatie. De gedachte hierbij is dat een nieuwe stedenbouwkundige constellatie de aantrekkelijkheid van het gebied vergroot, waarbij ten alle tijden gezorgd wordt voor een goede balans tussen nieuwe ingrepen en bestaande elementen.

We bekijken dit gebied opnieuw met een open vizier. De wens is een levendige wijk te realiseren met op de locatie van het kerkgebouw een bruisend centrum met woningen rondom een centraal ontmoetingsplein.

DE PLANKAART

HET WONINGBOUWPROGRAMMA

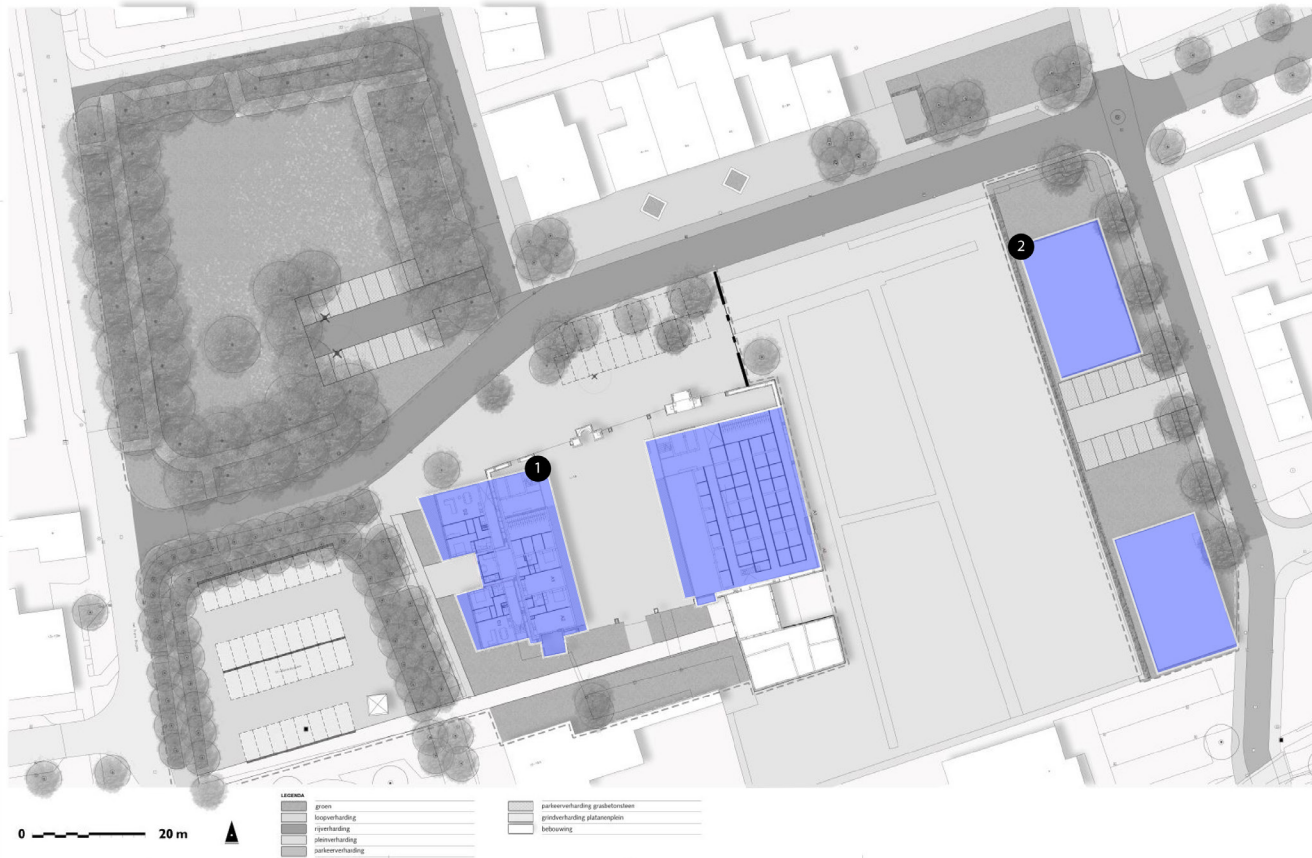
In de Gerardus Majella kerk komen 50 appartementen, variërend in grootte.

50 APPARTEMENTEN 57- 82 M2 BVO

Aan de Drossard de la Courtstraat komen twee identieke woningblokken met ieder 10 appartementen.

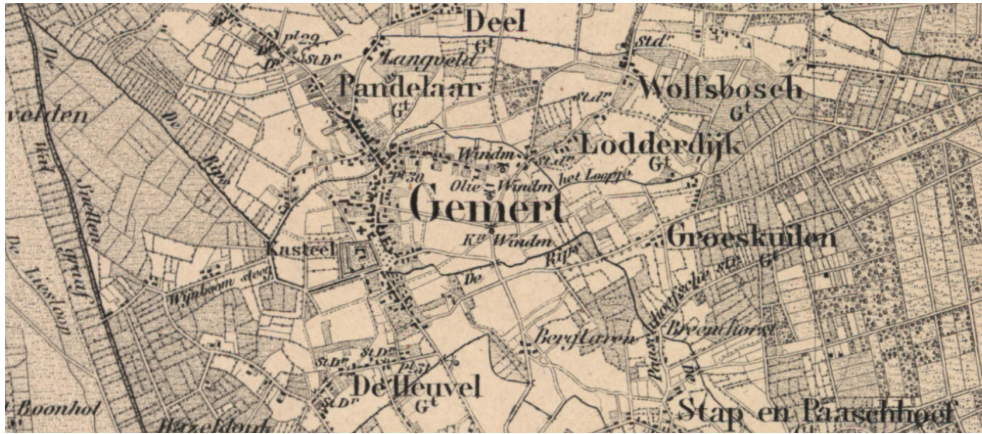
20 APPARTEMENTEN 69-81 M2 BVO

RIPSPARK - GERARDUSPLEIN - GEMERT VOORONTWERP

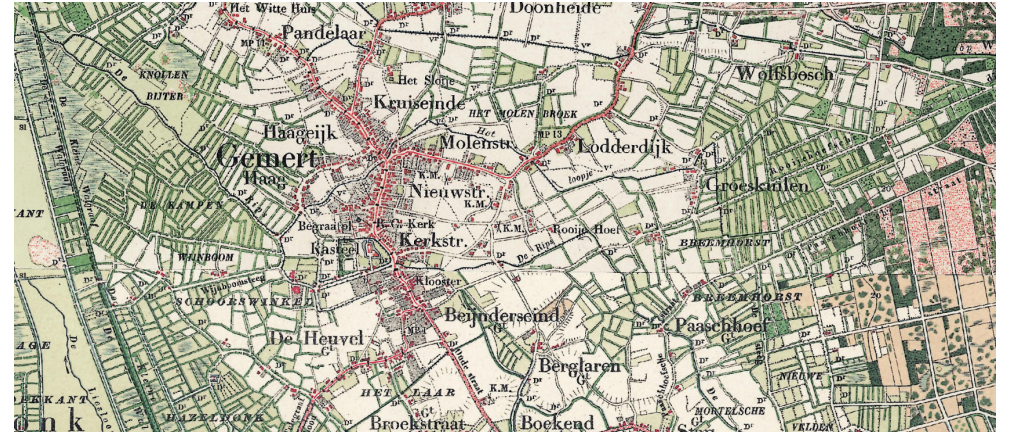

- 1 Woningen Gerarduskerk
- 2 Woningen Drossard de la Courtstraat

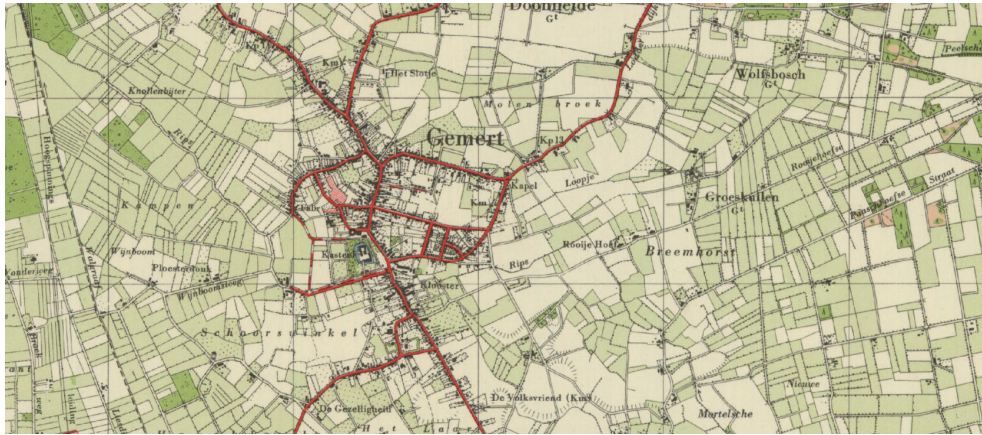
■ bouwvolume

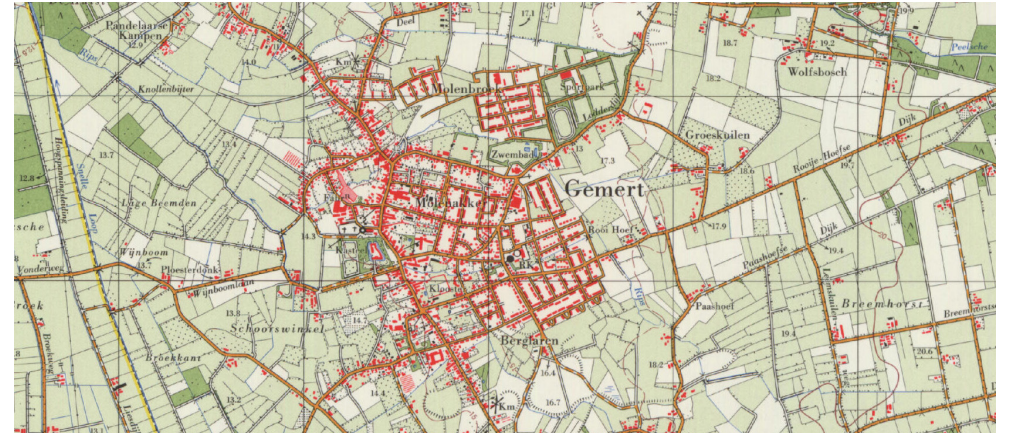
1880

1920

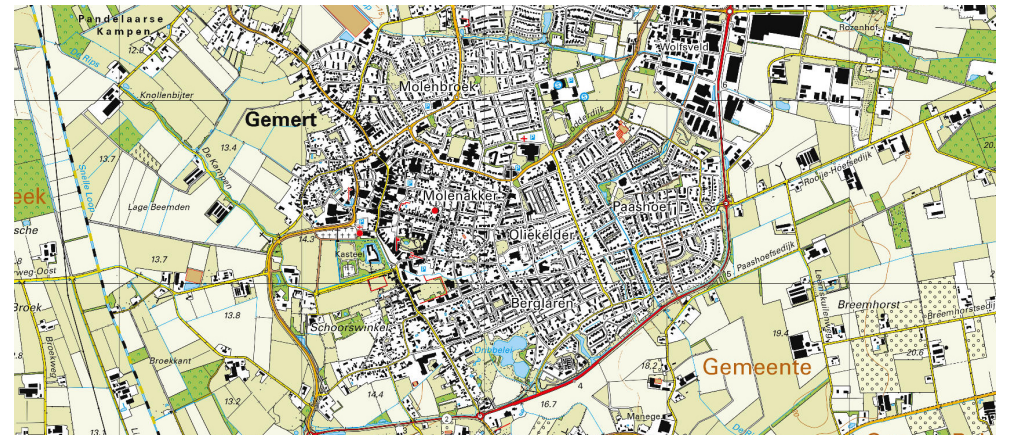
1954

1969

1995

2019

De Gerardus Majella kerk

Het kerkhof

Het platanenplein voor de kerk

FOTO'S BESTAANDE SITUATIE

- Het huidige kerkgebouw heeft een gesloten en massief karakter en heeft geen aansluiting bij de wijk.
- Het bestaande kerkhof is kaal en onaantrekkelijk. Vergroening is gewenst.
- De huurwoningen aan de Drossard de la Courtstraat zijn aan vervanging toe.
- Het gebied raakt in verval en een verbetering is noodzakelijk.

De burgemeester Rietmanstraat

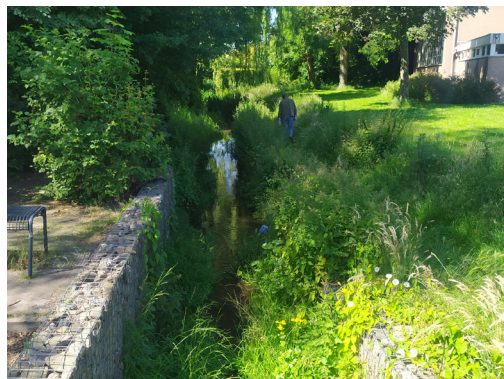
Drossard de la Courtstraat

Drossard de la Courtstraat

Het groene plein Griffier Corstensstraat

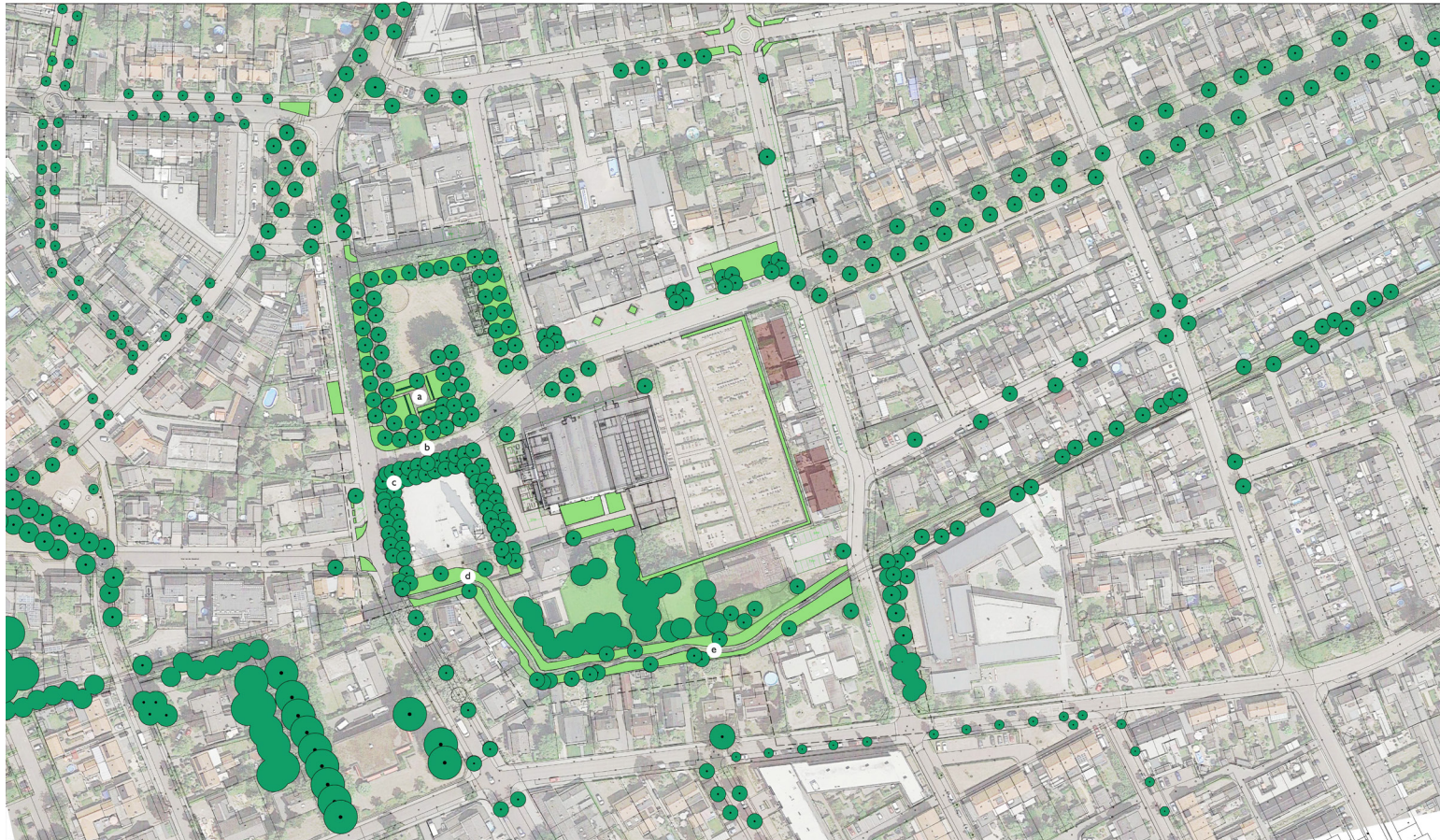

De Rips

GERARDUSKERK - GEMERT

GROENSTRUCTUUR GERARDUSKERK E.O.

LOCATIE ANALYSE

BESTAANDE GROENSTRUCTUUR

- De huidige lijnvormige groenstructuur is onderbroken en versnipperd.
- De beleavings- en biodiversiteitswaarde van het aanwezige groen is laag.
- Waardevol zijn de platanen op het plein naast de Gerarduskirk en op het noordelijke carré. De bomen benadrukken vorm en ruimte en worden waar mogelijk behouden.

De voorgevel van de Gerardus Majella kerk

De klokketoren

LOCATIE ANALYSE

BEELDKWALITEIT BESTAANDE KERK

Het huidige kerkgebouw ligt als een gesloten massief in de wijk. Sinds de jaren '80 zijn er diverse pogingen gedaan het complex een nieuwe functie te geven. Deze zijn telkens gestrand, voornamelijk doordat het pand niet toegankelijk en uitnodigend blijkt te zijn. Ondanks verschillende eerdere initiatieven is er geen goede en toekomstbestendige functie gevonden. Hierdoor is het hele gebied verrommeld en in verval geraakt.

Om de omgeving weer leefbaar en levendig te maken is het noodzakelijk om een nieuwe invulling voor het pand te vinden. Door te kiezen voor woningbouw en tegelijkertijd de architectuurstijl te bewaren voor de toekomst, kunnen we dit gebouw opnieuw tot leven wekken. Zo wordt verder verval, vervuiling en leegstand voorkomen.

Om dit zo aantrekkelijk en functioneel mogelijk te kunnen doen, is het nodig dat het pand een open en toegankelijk karakter krijgt. Nu is het namelijk erg gesloten en naar binnen gekeerd, met als gevolg dat er geen contact is met de directe omgeving.

De zijgevel aan de burgemeester Rietmanstraat

De achtergevel aan het kerkhof

Verbouwingen uit de jaren '80

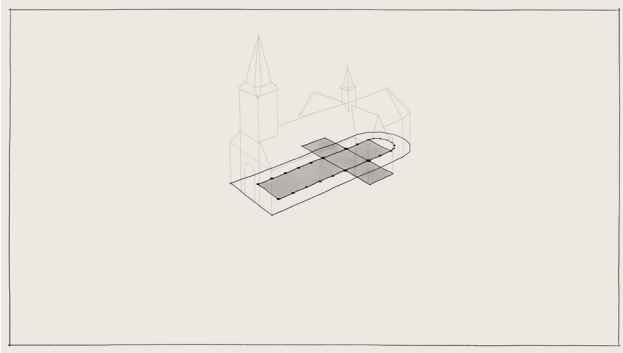
Het hoofdaltaar

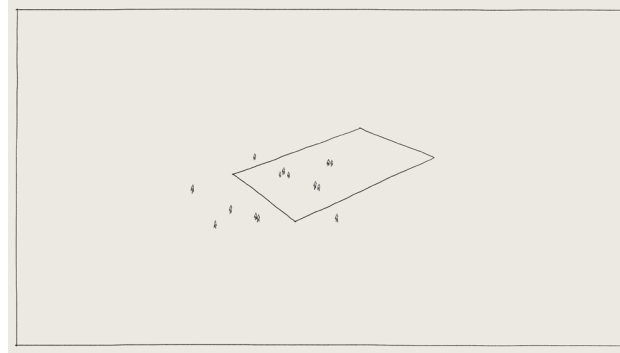
De bogen aan de tongewelven

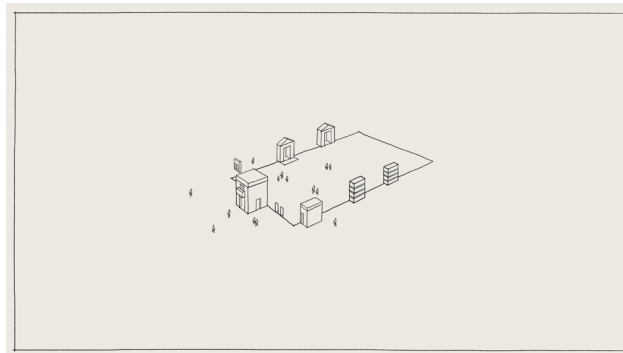
Een van de twee kapellen

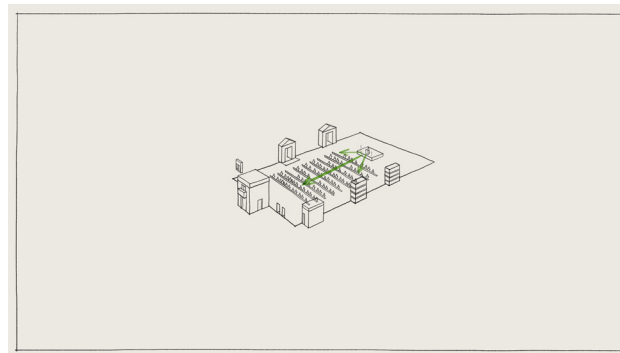
1. Plattegrond van een traditionele kruiskerk

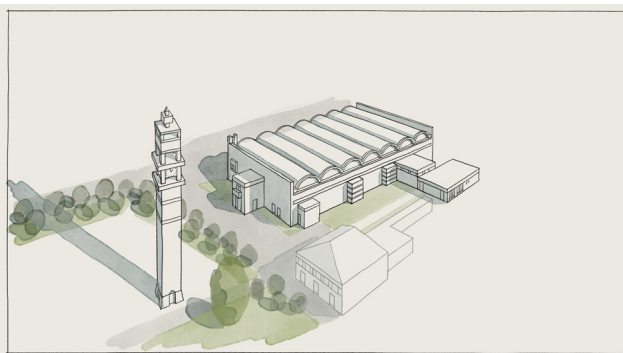
2. De traditionele typologie werd door Jan de Jong los gelaten, gelovigen ontmoeten elkaar voortaan op een plein

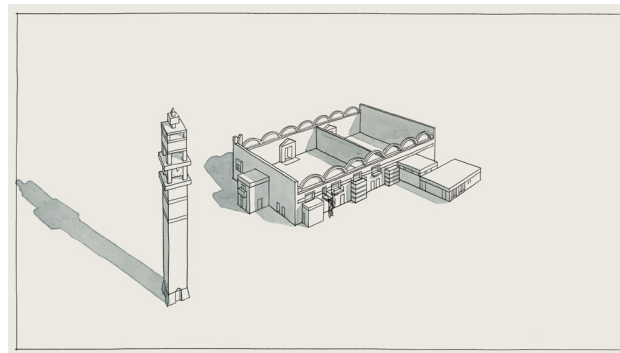
3. Een plein waaraan belangrijke onderdelen van de kerk zijn gelegen

4. Deze aaneengesloten ruimte bood optimaal plaats aan de geloofsgemeenschap

5. Van 1959 tot 1985 heeft de kerk zijn rol kunnen vervullen

6. 1985: vanwege de ontkerkelijking is de kerk inmiddels te groot geworden

PLANAAANPAK

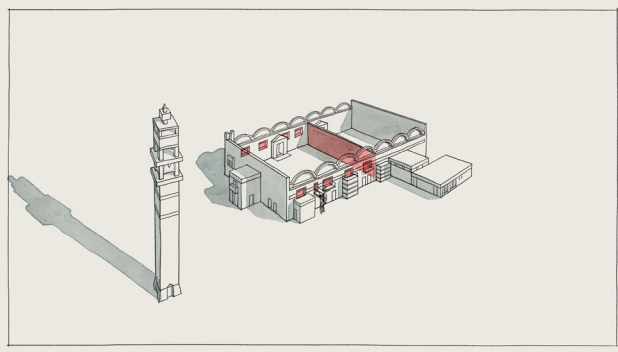
Hoe behoud je dit karakteristieke pand, dusdanig dat het een zinvolle bijdrage levert aan de toekomst?

Een nieuwe betekenis voor de wijk

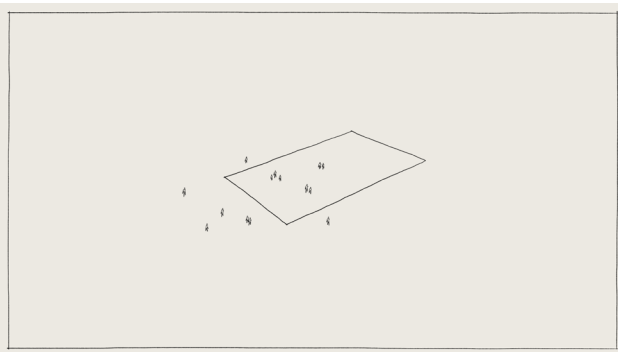
van gesloten bastion naar open woonomgeving

De kerkzaal was van oorsprong het ontmoetingsplein voor de gelovigen. Toentertijd was men in contemplatie gericht op de priester tijdens het gebed. Daarom had de ruimte een introvert karakter, passend bij haar functie. Maar door een sterke afname van het aantal kerkgangers sinds de jaren '70, verloor de ruimte een aantal jaar geleden haar kerkelijke functie.

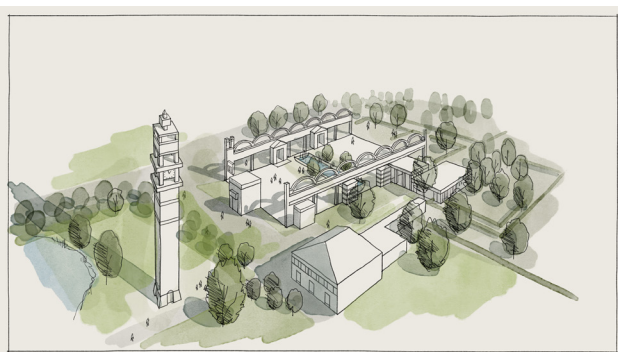
Onze huidige tijd kenmerkt zich door een sterke volkshuisvestelijke opgave, met name voor kleine eenpersoonshuishoudens. Voor deze doelgroep is sociale samenhang van wezenlijk belang voor een fijn leefklimaat. Daarom realiseren we een centraal en open ontmoetingsplein voor de directe omgeving. Door de kerkzaal te openen en te benutten als een intiem plein voor wijkbewoners krijgt het gebouw een toegankelijk en open karakter waar de directe omgeving van zal profiteren.

7. > De kerk wordt opgedeeld
> Woningen worden gecreëerd waardoor gevel openingen noodzakelijk zijn

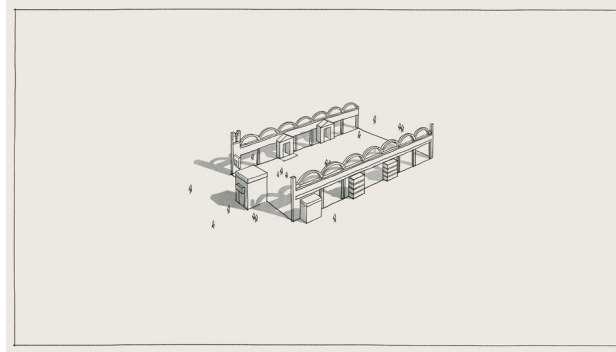
9. Het gesloten karakter maakt herbestemmen van de kerk moeilijk. Het gebouw openen is een logische stap.

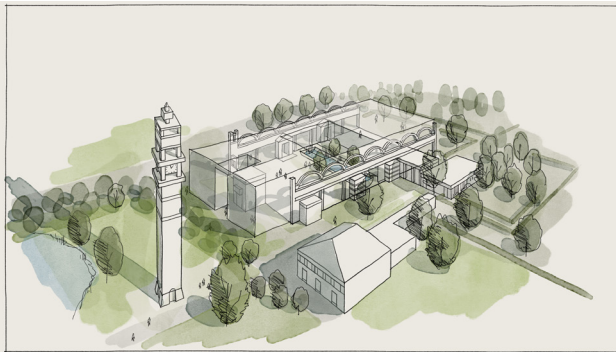
11. En te verbinden met de omgeving...

8. Diverse pogingen om de kerk in gebruik te houden zijn gestrand door het gesloten karakter

10. Door het oorspronkelijke idee van een plein opnieuw uit te voeren en de kenmerkende delen te behouden

12. En ruimte te maken voor woningen

AANPAK

Het oorspronkelijke ontwerp voor het kerkgebouw liep vooruit op de modernisering van de katholieke kerk, die de misviering tot een begrijpelijker gebeurtenis wilde maken. Priesters moesten voortaan hun gezicht, en niet langer hun rug, naar de gelovigen keren. Daarom werd de kerkzaal opgezet als een overdekt stedelijk plein zonder kolommen (mogelijk door de betonnen schaalgewelven) met daaraan zelfstandige 'gebouwen' als het altaar en de sacramentskapel.

Binnen de overdekte pleinruimte zijn kleinere eenheden geplaatst die in open verbinding staan met de zaal, zoals de zijkapellen, de biechtstoel en de inschrijfkamer. Deze elementen zijn gedimensioneerd volgens het plastisch getal.

Met de nieuwe ontwikkeling sluiten wij aan op de visie uit het verleden. We realiseren een ontmoetingsruimte voor de bewoners en de rest van de wijk. De contouren van de kerk zorgen daarbij voor een logische en esthetische omsluiting van de pleinruimte.

Daarnaast hebben we oog voor de functies van de kleinere ruimtelijke eenheden die rondom het centrale ontmoetingsplein staan. We zorgen ervoor dat het complex het verhaal van de kerk blijft vertellen.

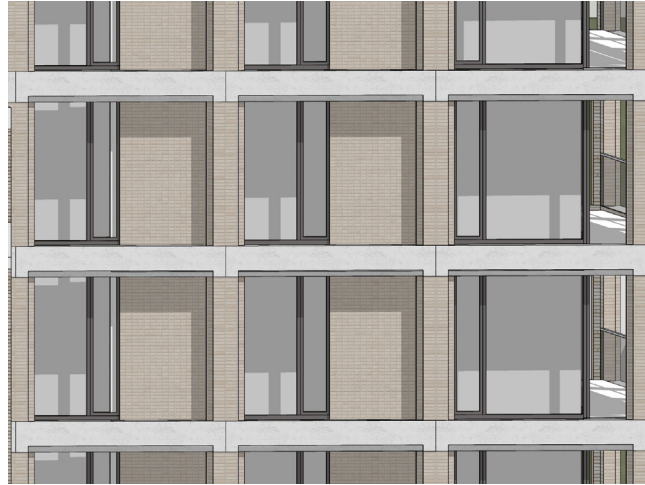
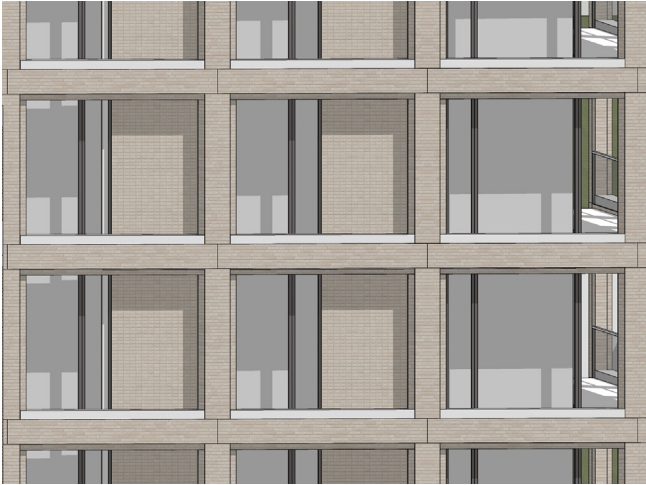
Het oorspronkelijke gedachtengoed van een ontmoetingsplein wordt in de nieuwe woonvorm hersteld

IMPRESSIES SCHETSONTWERP dd juni/juli 2022

Woningbouw in de Gerarduskerk en woningbouw
aan de Drossard de la Courtstraat

Twee varianten Gevelfragment van de nieuwbouw in de Gerarduskerk dd december 2022

Gevelfragment van de appartementen aan de Drossard de la Courtstraat dd december 2022

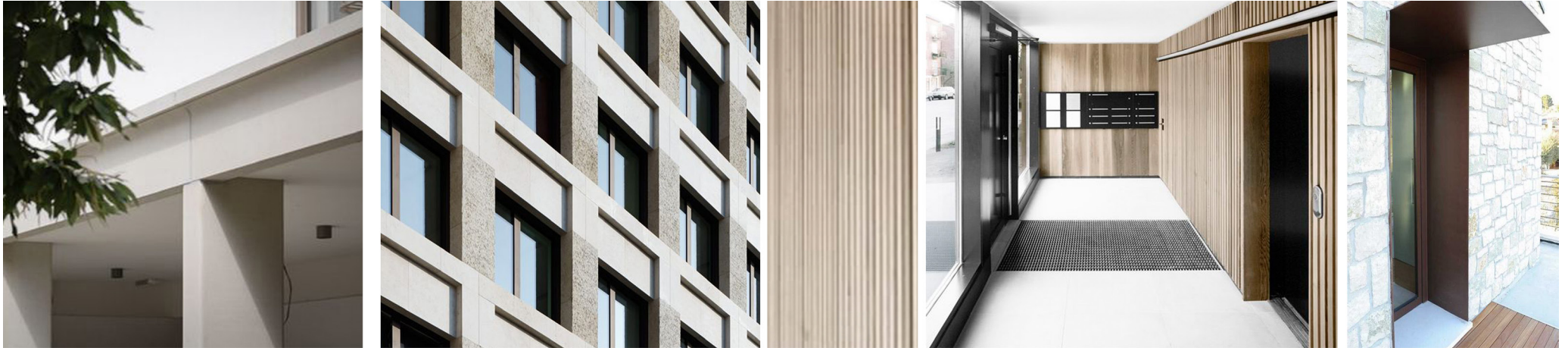
BEHOUD VAN STIJLKENMERKEN EN SFEER

De architectuur refereert qua materiaalgebruik en kleur naar de stijl van de Bossche school. Op een eigentijdse manier zoeken wij aansluiting en inspiratie bij de stijl van de Bossche School. De ritmiek, plasticiteit en het materiaalgebruik van metselwerk met betonnen sierelementen sluiten aan op de architectuur van de kerk.

FAMILIEBAND

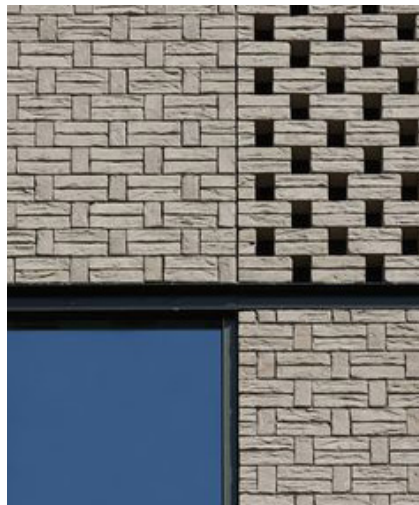
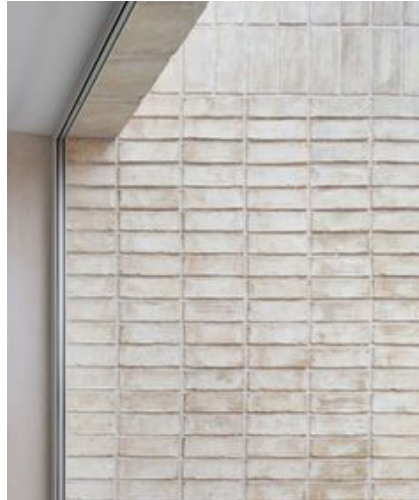
In de architectuur van de gevels zijn de twee woningbouwblokken aan de Drossard de La Courtstraat en de woningbouw in de kerk familie van elkaar. Bij verdere toekomstige ontwikkelingen in dit gebied wordt een vergelijkbare relatie in de architectuur vereist.

REFERENTIEBEELDEN GERARDUSKERK

BEELDKWALITEITSPLAN RIPSPARK GEMERT

REFERENTIEBEELDEN DROSSARD DE LA COURTSTRAAT

MATERIALEN EN KLEURGEBRUIK
VOOR DE GEBOUWDE OMGEVING

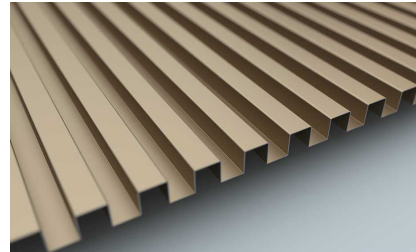
BAKSTEEN

licht grijze tot taupe kleur

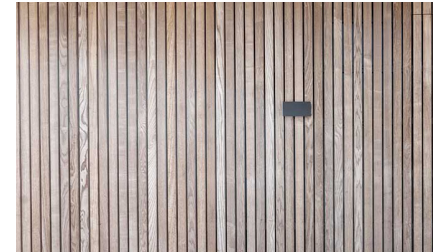

BETON

architectonisch beton met lichte kleurtoeslag

ALUMINIUM of ZINK BEPLATING IN DETAILS

HOUT IN DETAILS

openbare ruimte RIPSPARK GEMERT

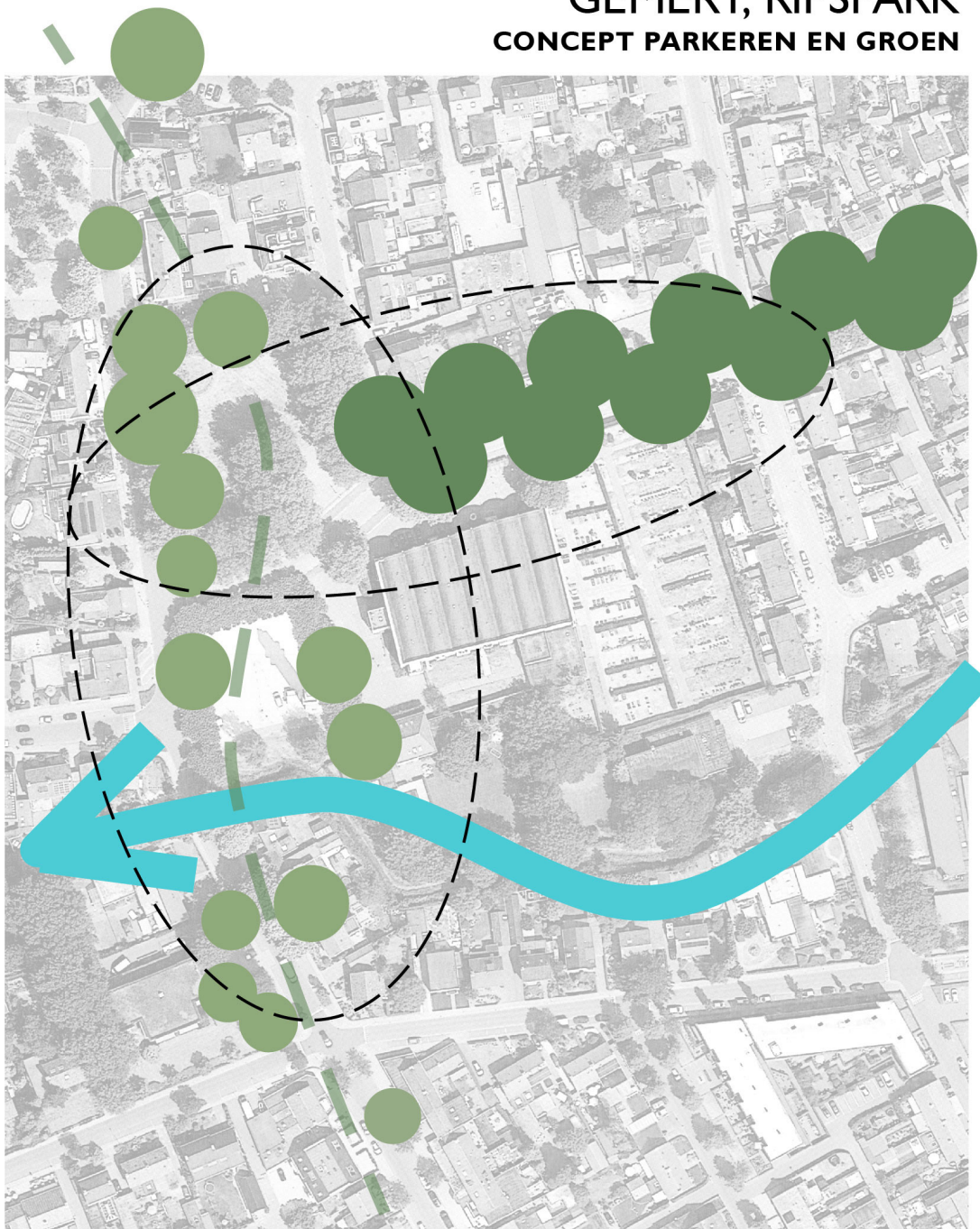
RIPSPARK - GERARDUSPLEIN - GEMERT

VOORONTWERP

GEMERT, RIPSPARK

CONCEPT PARKEREN EN GROEN

- De ligging van de kerk langs de loop van de Rips verbindt de plek met het landschap. In de huidige situatie loopt het voormalige veenriviertje op veel plekken wat anoniem langs achterkanten van woningen langs.
- Door de Rips als groen/blauwe draager een centrale plek in het plan te geven zien we de mogelijkheid om een parkgebied te ontwikkelen waar plek is voor ontmoeting, voor groen, ruimte voor water(berging) en voor de toevoeging van woningen.

RIPSPARK - GERARDUSPLEIN - GEMERT

VOORONTWERP

KAARTBEELD
beplantingen algemeen

- Plantvakken met gevarieerde beplantingen, conform Presidentenbuurt/Gemert Zoemt
- Verschillende sferen per deelgebied
- natuurlijk en formeel

- natuurlijke kruidachtige beplantingen
- formele beplantingsstructuren
- begraafplaats
- haag

natuurlijke kruidachtige beplantingen

REFERENTIES
kruidachtige beplantingen

kruidachtige beplantingen,
multifunctionele waterberging

formeel beplantingsstructuren

waterberging en -beleving

modern, geïnspireerd door natuur

REFERENTIES
formeel beplantingsstructuren

verhoogde plantvakken

haag

hollandse haag

REFERENTIES

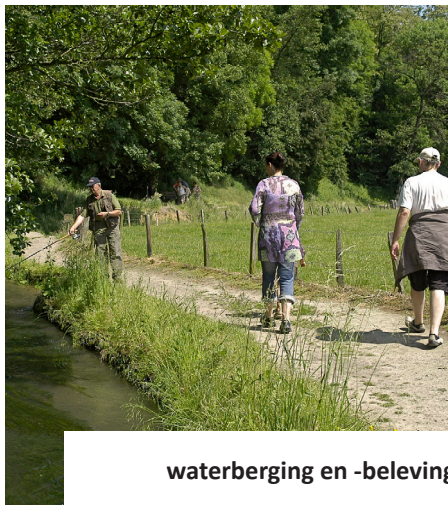
hagen

- De haag bevat verschillende inheemse soorten en is hierdoor biodivers, besdragend en bloeiend.

REFERENTIES
verblijven park noord

'natuurlijk' spelen

waterberging en -beleving

kruidachtigen en bloemen

REFERENTIES verhardingen aansluitend op plan presidentenbuurt, d.w.z.:

- Conform herinrichting Presidentenbuurt: trottoirs, rijbaan, parkeervakken in dezelfde kleur steen
- Uitvoering elementverhardingen in donkere straatbaksteen
- Brede antraciet band, met verlagings langs plantvakken waar mogelijk

**donkere
straatbaksteen**

**onderscheid door
keperverband**

**antracieten banden en inritten conform presi-
dentenbuurt**

Fotobewerking B: waterbergende / -vertragende groenstrook

REFERENTIES parkeerverhardingen
aansluitend op plan presidentenbuurt,
d.w.z.:

- Hoofdreferentie Presidentenbuurt
projectboek - gebakken klinker,
donkere tint (paars/rood/bruin),
elleboogverband
- Waar gewenst, grasbetonsteen

pleinverharding

pleinverharding

REFERENTIE

pleinverharding

- Een tapijt dat de ruimte rondom de Gerarduskerk verbindt
- Grijze en gladde elementverharding

